RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 79.516/1
van 10 juni 2026

over

amendementen op het ontwerp van decreet ‘tot wijziging van meerdere decreten over het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de studietoelagen in het hoger onderwijs en de kinderdagverblijven en voor- en nabewaking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad’ (*Parl. St.* Vl. Parl. 2025-26, nr. 759/16)

‡LW-BAG[RDDAG-HJFBGVT‡

Op 4 juni 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over amendementen op het ontwerp van decreet ‘tot wijziging van meerdere decreten over het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de studietoelagen in het hoger onderwijs en de kinderdagverblijven en voor- en nabewaking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad’ (*Parl. St.* Vl. Parl. 2025-26, nr. 759/16).

De amendementen zijn door de eerste kamer onderzocht op 9 juni 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Ronald VAN CROMBRUGGE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 10 juni 2026.

*

‡LW-BAG[RDDAG-HJFBGVT‡

1.1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag gemotiveerd:

> "door het feit dat studenten sinds 2 juni een aanvraag kunnen indienen voor een studietoelage voor het academiejaar 2026-2027. Het ontwerp van regelgeving dat het Vlaams Parlement thans behandelt is zo opgesteld dat aanvragen voor het academiejaar 2026-2027 behandeld zullen worden onder de nieuwe regelgeving, zodat er geen verschil in behandeling ontstaat tussen studenten in hetzelfde academiejaar enkel en alleen op basis van het moment van hun aanvraag.
>
> De administratie kan vandaag geen onderzoeken starten van de voor volgend academiejaar al ingediende aanvragen. Normaal start de Dienst Studietoelagen onmiddellijk met het behandelen van de aanvragen, zodat studenten zo snel mogelijk uitsluitsel hebben over het al dan niet krijgen van een studietoelage. Elke week bijkomende onduidelijkheid over het regelgevend kader zorgt dan ook voor verdere vertraging in de behandeling van de studietoelagen én in de uitbetalingen, wat een gevoelige impact heeft voor alle beursstudenten. Om de afhandeltermijnen onder controle te houden is dringend zekerheid nodig.
>
> Het is van groot belang de toepasselijke voorwaarden en criteria zo snel mogelijk definitief vast te leggen en die ook te kunnen communiceren. Duidelijke en rechtszekere informatie is nodig voor studenten om hun aanvraag correct en volledig te kunnen indienen en om hun financiële planning voor het komende academiejaar te organiseren. De inschrijvingen aan de hoger onderwijsinstellingen openen weldra, ook voor de onderwijsinstellingen is tijdige duidelijkheid essentieel om de dossiers efficiënt en correct te behandelen, studenten correct te informeren en vertragingen te vermijden (cf. de expliciete oproep van de VLIR en VLHORA op 2 juni 2026 om snel duidelijkheid te hebben).
>
> Daarnaast omvat dit ontwerp van decreet ook een luik rond de stopzetting van de subsidie aan de Brusselse kinderdagverblijven en naschoolse opvang van het GO!. Het uitblijven van regelgeving zet hier personeelsleden nodeloos in onduidelijkheid over hun tewerkstelling in het schooljaar 2026-2027."

1.2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

[1] Aangezien het om amendementen bij een ontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

‡LW-BAG[RDDAG-HJFBGVT‡

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN DE AMENDEMENTEN

Amendement nr. 33

2. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

Amendement nr. 34

3. Amendement nr. 34 strekt tot volledige vervanging van artikel 3 van het ontwerp van decreet ‘tot wijziging van meerdere decreten over het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de studietoelagen in het hoger onderwijs en de kinderdagverblijven en voor- en nabewaking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad’, dat zelf beoogt artikel 24, § 2, van het decreet van 8 juni 2007 ‘betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap’ te vervangen.

Het amendement beoogt weliswaar artikel 3 van het ontwerp van decreet volledig te vervangen, maar het heeft dezelfde bedoeling als amendement nr. 22 waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies 79.423/1 heeft verleend en beoogt het minimumaantal studiepunten dat dient te worden opgenomen om recht te hebben op een studietoelage te verlagen tot 27. Het wil bovendien tegemoetkomen aan een technische opmerking die de Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft gemaakt in advies 79.423/1 over de afwijking voor studenten die zich pas in het tweede semester inschrijven, vastgelegd in het ontworpen artikel 24, § 2, derde lid, 3°, van het decreet van 8 juni 2007.

In advies 79.423/1 van 29 mei 2026 heeft de Raad van State over amendement nr. 22 en meer specifiek over de verhouding tussen de door in dat amendement bepaalde grens van 27 studiepunten en de in het bij artikel 3 ontworpen artikel 24, § 2, tweede lid, voorziene afwijkingen evenwel ook het volgende opgemerkt:

> “Amendement nr. 22 heeft tot gevolg dat door het samen lezen met de overige onderdelen van het bij artikel 3 van het ontwerpdecreet gewijzigde artikel 24, § 2, van het decreet van 8 juni 2007 bepaalde bijkomende groepen van studenten, in afwijking van de algemene regeling, al dan niet bij wege van individuele maatregel, recht zullen krijgen op een studietoelage wanneer ze minder dan 27 studiepunten opnemen. Aldus wordt ten opzichte van de bestaande regeling een nieuw verschil in behandeling gecreëerd tussen verschillende groepen studenten waarvoor de verantwoording van amendement 22 geen verantwoording biedt. Het betrokken amendement kan geen doorgang vinden tenzij voor dit verschil in behandeling een afdoende verantwoording bestaat die best tijdens de parlementaire bespreking tot uiting komt.”

Die opmerking geldt eveneens voor amendement nr. 34. Het voorliggende amendement heeft immers eveneens tot gevolg dat een verschil in behandeling wordt ingevoerd tussen enerzijds studenten aan wie geen van de in het ontworpen artikel 24, § 2, bepaalde statuten wordt toegekend en derhalve slechts voor een studietoelage in aanmerking komen wanneer ze voor 27 studiepunten zijn ingeschreven en anderzijds verschillende groepen van studenten die een afwijking kunnen verkrijgen van de minimumgrens van 27 studiepunten, zonder dat voor die laatste

‡LW-BAG[RDDAG-HJFBGVT‡

groep van studenten verantwoord wordt[2] waarom het mogelijk moet zijn om onder de minimumgrens van 27 studiepunten, die overeenkomt met een halftijds studie-engagement, in aanmerking te komen voor een volledige studietoelage.

Amendement nr. 35

4.1. Amendement nr. 35 vervangt in het bij artikel 3 van het ontwerp van decreet ontworpen artikel 24, § 2, derde lid, 5°, van het decreet van 8 juni 2007 het begrip "werkende student" door "alle studenten die volgens de gegevens uit *Student At Work* in de twaalf voorgaande maanden gewerkt hebben." Hieruit volgt dat in plaats van voor alle studenten aan wie het statuut van werkende student wordt toegekend, uitsluitend voor studenten die arbeid verrichten tegen verminderde sociale bijdragen (of minstens die intentie hebben gehad[3]), de zogenaamde "jobstudenten",[4] wordt afgeweken van de voorwaarde om minimum 54 studiepunten op te nemen om voor een studietoelage in aanmerking te komen. Dat betekent dat alle werkende studenten die niet zijn ingeschreven in *Student At Work*, bijvoorbeeld werkstudenten of studenten die het hele jaar door halftijds werken[5], niet in aanmerking komen voor een vermindering van het aantal op te nemen studiepunten.

Het amendement heeft tot gevolg dat studenten die dezelfde arbeid verrichten, naargelang hun sociale zekerheidsstatuut verschillend worden behandeld, op het eerste gezicht zonder afdoende verantwoording in het licht van de met artikel 3 van het ontwerp van decreet nagestreefde doelstelling. Daarnaast zou de regeling tot gevolg hebben dat een categorie van studenten, bijvoorbeeld werkstudenten, die onder de huidige regeling deeltijds studeren en in aanmerking komen voor een studiebeurs, niet in aanmerking komen voor de afwijkingsmogelijkheid wat voor die studenten een aanzienlijke achteruitgang zou betekenen van het bestaande beschermingsniveau.

Over een bepaling van het voorontwerp dat tot het ontwerp van decreet heeft geleid waarbij enkel werkstudenten voor de afwijking in aanmerking kwamen, merkte de Raad van State in advies 78.668/1 van 11 februari 2026 in het kader van de toetsing aan artikel 23 van de Grondwet en het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, overigens het volgende op:

> "Het is bovendien niet duidelijk of wel alle behartenswaardige gevallen worden gedekt door de zes in artikel 3 genoemde statuten en of er geen andere behartenswaardige gevallen zijn waarin de betrokken studenten wel een hoog studierendement (kunnen) behalen. Zo lijkt het statuut van "werkstudent" – dat in de Codex Hoger Onderwijs een specifieke definitie heeft – niet alle studenten te omvatten die om sociale redenen genoodzaakt zijn tot het verrichten van (studenten)arbeid om hun studies te kunnen bekostigen. Voor dergelijke studenten bestaat er een sociale noodzaak om diezelfde arbeid

[2] De verantwoording maakt helemaal geen gewag van de mogelijkheid dat voor bepaalde groepen van studenten kan worden afgeweken van de verlaagde grens van 27 studiepunten, met name de grens die ook al in de vigerende regeling voorkomt, maar die geldt voor àlle studenten, behalve om medische redenen.

[3] Aangezien registratie volstaat.

[4] https://www.studentatwork.be/nl/onlinedienst-en-app.html#waarvoor-dient-het-student-at-work-attest

[5] En zich daardoor niet inschrijven in Student At Work omdat ze sowieso niet in aanmerking komen voor de verminderde sociale bijdragen.

‡LW-BAG[RDDAG-HJFBGVT‡

te verrichten als werkstudenten, terwijl ze niet in aanmerking zullen komen voor de uitzonderingsregeling. Dergelijk studenten zullen verplicht worden om 54 studiepunten op te nemen om überhaupt voor een studietoelage in aanmerking te komen.

Het is met andere woorden niet uitgesloten dat voor een bepaalde categorie van deeltijdse studenten de ontworpen regeling wel degelijk onevenredige gevolgen zal hebben."

Het spiegelbeeld van die opmerking dringt zich op nu precies "werkstudenten" in de zin van de Codex Hoger Onderwijs die zich in een behartenswaardige situatie (kunnen) bevinden, niet in aanmerking zouden komen voor de afwijking.

4.2. Daarnaast moet worden vastgesteld dat het volgens de tekst van het amendement volstaat om zich in te schrijven in *Student at Work* om voor de afwijking in aanmerking te komen. Aangezien de instellingen van hoger onderwijs over geen enkele beoordelingsbevoegdheid lijken te beschikken, zal dus elke student die in de loop van het voorbije jaar enkele uren heeft gewerkt, of bijvoorbeeld voltijds heeft gewerkt tijdens de vakantieperiode, in aanmerking komen voor de afwijking, ook al kan de betrokken student niet worden beschouwd als een student die zich in de loop van het academiejaar in een behartenswaardige situatie bevindt. De vraag rijst of dat de bedoeling is en of de voorgestelde regeling niet leidt tot een gelijke behandeling van ongelijke situaties zonder redelijke verantwoording.

Amendement nr. 36

5. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI Pierre LEFRANC

‡LW-BAG[RDDAG-HJFBGVT‡